

Vergaderjaar 1992-1993

22 495

Wijziging van de Wet op de rechterlijke organisatie, de Algemene wet bestuursrecht, de Wet op de Raad van State, de Beroepswet, de Ambtenarenwet 1929 en andere wetten, alsmede intrekking van de Wet administratieve rechtspraak overheidsbeschikkingen (voltooiing eerste fase herziening rechterlijke organisatie)

22 601

Wijziging van de Algemene wet bestuursrecht en enkele andere wetten in verband met de regeling van een procedure voor de voorbereiding en totstandkoming van besluiten en aanpassing van de Wet milieubeheer en enkele andere wetten aan de eerste tranche van de Algemene wet bestuursrecht

Nr. 33

BRIEF VAN DE MINISTER VAN JUSTITIE

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

's-Gravenhage, 16 juni 1993

Mede namens mijn ambtgenote van Binnenlandse Zaken vraag ik uw aandacht voor het navolgende.

In de UCV van 14 juni jl. inzake de wetsvoorstellen 22 495 en 22 601 hebben de regeringscommissaris voor de algemene regels van bestuursrecht en ik toegezegd, Uw Kamer vóór de tweede termijn nader schriftelijk te informeren over een drietal punten. Over het eerste punt is overleg gevoerd met de Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. Over het derde punt is overleg gevoerd met onze ambtgenoten van Verkeer en Waterstaat en van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer. Ten aanzien daarvan bericht ik ook mede namens hen.

1. Het begrip belanghebbende in sociale-verzekeringswetgeving en daarmee verwante wetgeving

In een aantal wetten op het terrein van de sociale zekerheid en enige daarmee verwante terreinen wordt een specifieke omschrijving van het begrip belanghebbende voorgesteld. Voorop moet worden gesteld dat met de omschrijving van dit begrip niet wordt beoogd de kring van beroepsgerechtigden beperkter te doen zijn dan de kring die zou voortvloeien uit de toepassing van het begrip belanghebbende zoals dat wordt omschreven in artikel 1:2 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb). Ter uitsluiting van iedere twijfel wie belanghebbende is in sociale-zekerheids-

zaken is gekozen voor een uitdrukkelijke interpretatieve verklaring van de kant van de wetgever.

Naar aanleiding van de gedachtenwisseling tijdens de UCV hebben wij ons aanvankelijke voorstel aan een heroverweging onderworpen. Bij nader inzien zijn wij tot de conclusie gekomen dat het verantwoord is om de definitie van het begrip belanghebbende in de meeste wetten te schrappen. Naar onze verwachting is er in het algemeen geen grond voor de veronderstelling dat de rechter als gevolg hiervan de kring van beroepsgerechtigden ruimer zal trekken dan thans het geval is.

Op het bovenstaande dient echter voorshands een uitzondering te worden gemaakt ten aanzien van geschillen over arbeids(on)geschiktheid. Indien in deze geschillen een werkgever eventueel als beroepsgerechtigde zou worden aangemerkt terzake van de arbeids(on)geschiktheidsverklaring van zijn werknemer, rijst de vraag of, en zo ja, op welke wijze het medisch dossier van de werknemer aan de werkgever ter kennis zou moeten worden gebracht. Het is de vraag of de in de artikelen 8.1.5.12, tweede lid, en 8.2.2.7, tweede lid, van de Awb neergelegde voorzieningen ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer in dit opzicht voldoende bescherming kunnen bieden. Het heeft daarom sterk de voorkeur dat de eventuele mogelijkheid dat een werkgever als belanghebbende in een geschil over de arbeids(on)geschiktheid van zijn werknemer zou kunnen worden aangemerkt eerst wordt geopend, nadat alle consequenties hiervan nader zijn overzien en overwogen. Dit zou kunnen geschieden in samenhang met de nadere vormgeving van de bezwaarschriftprocedure in medische geschillen die binnen drie jaar na inwerkingtreding van het wetsvoorstel 22 495 haar beslag moet krijgen.

De desbetreffende wijzigingen zullen in de zogenoemde Aanpassingswet Awb III tot stand worden gebracht.

2. Griffierecht

Overeenkomstig mijn toezegging zal ik in samenspraak met de voorzitters van de sectoren bestuursrecht van de rechtbanken bezien of, naast de voorzieningen die het voorgestelde hoofdstuk 8 van de Awb thans biedt, nadere voorzieningen moeten en kunnen worden getroffen ter voorkoming van cumulatie van griffierechten indien beroep wordt ingesteld tegen samenhangende besluiten. De mogelijkerwijs hieruit voortvloeiende wijzigingsvoorstellen zullen worden opgenomen in de Aanpassingswet Awb III. Daarin zullen ook de twee door de heer Wolffensperger voorgestelde technische verbeteringen in de regeling van het griffierecht worden aangebracht.

3. Beroep tegen pkb's en tracébesluiten

Op een vraag van de heer Biesheuvel heeft de regeringscommissaris toegezegd om te verifiëren of er naast een project-pkb nog een ander-soortige pkb aan een tracébesluit vooraf kan gaan.

Aan een Tracébesluit gaat in normale gevallen een trajectnota vooraf (vgl. art. 3 van de Tracéwet). Bij grote projecten van nationaal belang treedt voor de trajectnota echter een zgn. project-pkb in de plaats (vgl. art. 22 van de Tracéwet). Een project-pkb bevat concrete beleidsbeslissingen met een bindend karakter. Bij de nadere besluitvorming over het project moeten de bij die beleidsbeslissingen te bepalen grenzen of beperkingen in acht worden genomen. Dit wordt dwingend voorgescreven in artikel 41a van de Wet op de Ruimtelijke Ordening (WRO), zoals dat artikel ingevolge de Tracéwet komt te luiden. Gezien het bindende karakter van de desbetreffende beleidsbeslissingen is in dit geval geen sprake meer van een indicatief plan, zoals bij normale pkb's

in beginsel het geval is. Dit betekent dat dergelijke besluiten naar verwachting zullen worden aangemerkt als besluiten in de zin van artikel 1:3 van de Awb. Onder die omstandigheden staat tegen de desbetreffende onderdelen beroep open bij de administratieve rechter. Dit vloeit voort uit de gemaakte keuze om pkb's van de negatieve lijst bij de Awb te schrappen (eerste nota van wijziging bij wetsvoorstel 22 495). Volgens artikel 2a, tiende lid, WRO, zoals dat komt te luiden ingevolge wetsvoorstel 22 495, staat beroep open bij de Afdeling bestuursrechtspraak. Via artikel 24, vijfde lid, van de Tracéwet wordt dan een dubbele beroepsgang voorkomen doordat het beroep tegen de desbetreffende onderdelen van de pkb pas kan worden ingesteld als ook beroep kan worden ingesteld tegen het te nemen tracébesluit.

Een tracébesluit kan niet steunen op een andere pkb dan een project-pkb. Wel is het mogelijk dat in de normale gevallen, waarin aan een tracébesluit een trajectnota voorafgaat, de trajectnota op haar beurt wordt voorafgegaan door een pkb. Het gaat dan om een gewone pkb, niet een pkb als bedoeld in artikel 41a van de WRO. Slechts in uitzonderingsgevallen zal een dergelijke normale pkb een zo concrete beleidsbeslissing bevatten dat deze als besluit in de zin van artikel 1:3 van de Awb is te beschouwen. Van een dubbele beroepsgang zal dus vrijwel nooit sprake zijn. Wat betreft grote projecten van nationaal belang moet er overigens van worden uitgegaan dat deze alleen nog in een project-pkb in de zin van artikel 41a van de WRO worden opgenomen, zodat in die gevallen, zoals hiervoor uiteengezet, nimmer een dubbele beroepsgang zal voorkomen.

De Minister van Justitie,
E. M. H. Hirsch Ballin